

СТАМБЕНО ЗБРИЊАВАЊЕ ПРИПАДНИКА
СИСТЕМА ОДБРАНЕ

КРЕДИТИ КРАТЕ ЛИСТУ

Годишње до свог крова над главом дође око хиљаду припадника Министарства одбране и Војске Србије, док у истом периоду листа за решавање стамбеног питања постане „богатија” за нових 600 интересената. Сви они налазе се пред избором — конкурисати за субвенционисани војни кредит или се препустити неизвесно дугом чекању на доделу стана.

Међу нешто више од 11.000 активних припадника Министарства одбране и Војске Србије с листе стамбених интересената, њих 1.364 има неадекватно решено стамбено питање – службени стан или стан неодговарајуће структуре. Када је реч о пензионерима, тај однос је потпуно другачији. Наиме, од 8.843 пензионисана лица која исказују стамбена потраживања, само нешто више од трећине, односно 3.167 њих, нема никакав стан, док већи део живи у неадекватном смештају. Последњих година све више припадника система одбране, махом млађе генерације, опредељује се да до крова над главом дође путем субвенционисаног војног кредита. Како су услови исти за све, свако има право да бира сопствену рачуницу.

Решавање стамбеног питања, великог проблема многих који су се определили за војнички позив, последњих година покренуло се са мртве тачке. Томе је делимично допринео завршетак радова у вождовачком насељу „ Степа Степановић”, где је свој, жељно ишчекивани дом, нашло 778 припадника система, од којих неки са породицама на то чекају више од 40 година. Осим тога, из године у годину, расте број оних који се одлучују за субвенционисане кредите. За седам година, колико „војни кредит” постоји као опција, власништво над некретнинама стекло је више од 3.000 припадника система, док је око 1.500 њих сопствени простор за живот обезбедило кредитом Фонда СОВО.

ПОЛОВИНА ЖЕЛИ СТАН У ПРЕСТОНИЦИ

Од 19.991 лица које се у овом тренутку налази на листи, активни припадници МО и ВС чине 56 процената, док нешто мање од половине чине нерешена стамбена питања пензионисаних официра, подофицира и цивилних лица. Последњих година евидентан је напор надлежних да се стамбено питање припадника Министарства одбране и Војске Србије што брже и квалитетније реши, па је само у периоду од 2012. до

данас, што доделом станова, што путем кредита, свој кров над главом стекло око 4.000 припадника система одбране.

До скоро војни стамбени фонд разликовао је станове за закуп на неодређено време, службене станове, пословне просторе и адаптиране просторије, а начин конкурисања и добијања сваког од њих био је специфичан.

– На основу донетих закључака Владе Републике Србије мења се намена станова за службене потребе у статус станова за закуп на неодређено време, а по истом моделу и намена пословних простора. Те измене односе се на 1.486 службених станова и 139 пословних простора – каже потпуковник Градимир Матић, начелник Одељења за стамбене послове у Управи за традицију, стандард и ветеране и додаје да је поступак легализације преостао само још мањем делу тих просторија. Највећа добробит од те промене јесте што лица која су користила службене станове и којима су донета решења о промени намене у станове у закуп сада имају право да их откупе и тако трајно реше своје стамбене потребе.

– Само од почетка ове године 593 лица решила су своје стамбено питање. Од тог броја, до свог крова над главом њих 412 дошло је стамбеним кредитирањем, док је 67 подигло стамбени кредит за пензионере у висини од 20.000 евра у динарској противвредности – прича потпуковник Матић и додаје да је у истом периоду додељено 77 станова у закуп, док се расподела још 130 станова ускоро очекује.

Они који добију стан у закуп, губе право на накнаду дела трошкова за закуп стана, а за уступљену некретнину дужни су да плаћају законом прописану накнаду. Никакву посебну накнаду не добијају ни када се одлуче да уђу у откуп стана, али зато некретнину откупљују знатно испод тржишне цене.

Занимљиво је и то да се више од три четвртине лица на стамбеном збрињавању у МО и ВС определило да стамбене потребе решава у већим местима попут Београда (чак 55 процената), Ниша, Новог Сада и Краљева, што је и узрок што у неким мањим градовима војни станови још чекају своје станаре. Тако, на пример, троипособан стан чека свог власника у

Чак 55% подносилаца захтева определило се за стан у Београду

СНИМИО Г. СТАЊКОВИЋ

БУЏЕТСКИ ФОНД

Буџетски фонд за финансирање стамбених потреба професионалних припадника Војске Србије и запослених у Министарству одбране формиран је 2013. године Одлуком Владе Републике Србије. Средства тог фонда користе се за прибављање станова, одржавање стамбених зграда које користи Министарство одбране и друге намене у складу са законом и планом. Само ове године за ту сврху планирано је и обезбеђено 1.278.972.000 динара, готово три пута више него прошле године.

Великој Плани, док у Параћину постоје три празне стамбене јединице намењене припадницима МО и ВС. У Горњем Милановцу не постоје заинтересовани за две гарсоњере, а иста ситуација је и када је реч о једнособном стану у Суботици.

РАЗМЕНОМ ДО СТАНОВА

Задатак прибављања станова поверен је Управи за инфраструктуру Сектора за материјалне ресурсе Министарства одбране. Њима је на располагању неколико модела набавке станова – изградња, размена за војне непокретности, исељење лица која бесправно користе стан из стамбеног фонда, исељење закупца у стан одговарајуће структуре и адаптирање заједничких простора чији је инвеститор Министарство одбране и ВС у простор за становање.

Када је реч о решавању стамбеног питања изградњом, тренутно је у току завршетак радова у насељу „Бежанијска коса“, где је Војнограђевински центар „Београд“ инвеститор на изградњи 16 стамбених објеката. Иако је градња започета још почетком деведесетих година, један део објеката још није завршен. Након дугогодишњих перипетија, средином прошле године Војнограђевинска установа „Београд“, захваљујући средствима Министарства одбране, преузела је на себе да доврши изградњу станова на тој локацији. Већи део станова, од укупно 1.827 на „Бежанијској коси“, раније је изграђен и већ усељен, док се изградња последњих 160 станова на тој локацији приводи крају, те би дуго ишчекивани станари могли да се уселе већ следећег октобра.

Ипак, како кажу у Управи за инфраструктуру, у овом тренутку не разматра се изградња нових станова, чак ни по моделу насеља „ Степа Степановић“, већ је идеја да Министарство одбране станове прибавља отуђењем и разменом непокретности из Мастер плана, наводећи пример актуелне размене касарне „Алекса Дундић“ у Земуну за усељиве станове који су у власништву Грађевинске дирекције Србије.

Према подацима Управе за инфраструктуру, до сада је укупно 47 војних комплекса из Мастер плана отуђено у корист локалних самоуправа, уз накнаду у новцу и/или стамбеним јединицама, за шта су до сада добијена 143 стана. Уговором

са локалним самоуправама дефинисано је да се размена врши sukcesивно у периоду до пет година, те је реално очекивати још станова у наредном периоду.

Војна установа „Београд 2“ ове године уредила је 28 станова, али у некима инвеститор ВГЦ муку мучи са неплаћеним рачунима за струју, коју су бесправни корисници оставили. Наиме, новом Уредбом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом, Војнограђевински центар „Београд“ не може да пријави прикључак пре него што се претходно дуговање за то бројило не исплати.

КРЕДИТ КАО АЛТЕРНАТИВА

У последње време све већи број официра и подофицира, претежно млађе доби, одлучује се да године чекања на листи за стан реши годинама плаћања кредита. На том путу највећу помоћ пружило им је Министарство одбране, које од 2008. године у сарадњи са банкама нуди субвенције за стамбене кредите.

Иако је у почетку интересовање за „војни кредит“ било мало, јер се тек свега 200 старешина годишње одлучивало да на тај начин дође до крова над главом, последњих година влада права грозница, па тако одобрена средства са комплетном документацијом дочека два пута више официра и подофицира него што та средства могу да покрију.

Млађи кадар, изгледа поучен вишедеценијским чекањем старијих на стан, решио је да позајмицом трајно реши своје животно питање. На то су их навели најбољи услови које банке тренутно нуде на тржишту. Војска старешине тиме, осим што им решава стамбено питање, на дужи рок „везује“ за себе.

СТАМБЕНИ ФОНД

Министарство одбране тренутно располаже се 2.042 стана, 320 адаптираних простора, 419 службених станова, 84 пословна простора која су ради привременог коришћења адаптирана за становање. Само у војном комплексу СРЦ „Сурчин“ има укупно 162 службена стана, од чега је у закупу 114.

Наиме, официри и подофицири који се налазе на листи стамбених интересената у систему одбране имају могућност да се пријаве за кредит индексан у еврима који подразумева каматну стопу 3,5 одсто увећану за вредност ЕУРИБОР-а. За ову врсту стамбеног кредита није им потребно учешће, нити је услов да се купују само новоизграђене некретнине. Министарство одбране, сразмерно броју година стажа, обезбеђује субвенцију између 14 и 25 одсто износа позајмице који ће последњих пет година, са каматом од 0,1 одсто годишње, враћати држави. Тим припадницима наредних 20 година исплаћиваће се, уместо дела накнаде трошкова за закуп стана, сума између 6.800 и 27.500 динара на име накнаде за отплату дела рате кредита. Висина ове накнаде, сходно правилима, зависи од брачног статуса и броја деце. Највиша могућа месечна накнада од 27.500 динара припада официрима и подофицирима којима супруга није запослена, а имају четворо или више деце, док је најнижа за самце.

Према информацијама из Управе за буџет, од момента када се „пусти“ одређена сума за кредите, она се у свега неколико дана раздели. Колико је велико интересовање најбоље говори податак да је од почетка ове године међу 593 људи које је решило стамбено питање, њих 412 то урадио путем „војног кредита“.

ШТА НАС ЧЕКА ДО КРАЈА ГОДИНЕ

Када је реч о новим становима, у наредном периоду Одељењу за стамбене послове биће на располагању 105 стана обезбеђених разменом са Грађевинском дирекцијом Србије за касарну „Алекса Дундић“ у Земуну, као и део до сад неподељених стамбених јединица на „Бежанијској коси“, на којима тренутно ради Војна установа „Београд“.

Према речима потпуковника Младеновског, у току је и припрема анекса основних уговора са локалним самоуправама на основу којих ће, у наредних неколико месеци, бити прибављен одређени број станова у Вршцу, Свилајнцу и Ужицу. Из Управе за инфраструктуру најављују да ће већ почетком следеће године склопити уговор са Новим Садом, којим ће војни комплекс „Индустријска бр. 38“ у том граду бити разменљив за одређен број станова за припаднике система одбране.

Војнограђевински центар „Београд“ планира да до краја године уреди још 22 деложирана стана у Београду и још 15 у Ваљеву, Сремској Митровици, Краљеву, Шапцу, Смедереву, Ћуприји, Горњем Милановцу и Рашкој, у чему их, у овом тренутку, ремети поменути проблем са струјом.

Ипак, чини се да ће они који су преломили да узму кредит ове године најбоље проћи, јер вест да је Влада Републике Србије недавно одобрила додатних 200 милиона динара за субвенције отворила је могућност да се реализује рекордан број субвенционисаних војних кредита.

Чињеница је да наша војска сваке године постане бројнија за нову генерацију потпоручника и водника, а своје редове неретко ојача и цивилним кадром. Нови људи у систему нису само снага, већ и нови стамбени интересенти. На тај број треба додати и оне који сваке године одлазе у заслужену пензију, не губећи тиме право на решавање стамбеног питања.

Исто тако је чињеница да је решавање стамбеног питања једна од кључних ствари у животу сваког човека. И управо зато постоји могућност избора. На једном тасу стоји неколико година, неретко и деценија чекања на стан који тек треба откупити, а на другом „војни кредит“ и његова неколико деценија дуга отплата. Који од та два таса ће превагнути, одлука је на вама. ■

Мирјана КРСТОВИЋ

Снимио Ј. МАМУЛА

„СТЕПА СТЕПАНОВИЋ“

Управа за инфраструктуру сарадњу са Грађевинском дирекцијом Србије оцењују као успешну, с обзиром на то да су Уговором о заједничкој изградњи на локацији касарне „Војвода Степа Степановић“ у Београду до сада прибављена укупно 932 стана, од чега 153 у градовима и општинама у унутрашњости и 779 у новоизграђеном насељу „Војвода Степа Степановић“ на Вождовцу. По основу Анекса 22, каже он, чија је припрема и усаглашавање је у току, очекује се прибављање још 12 станова у Новом Саду.

